

Gezamenlijk werkprogramma 2009 – 2010 van
de Europese Sociale Partners
Gezamenlijke studie over herstructurering in de
EU

**NATIONAAL DOSSIER VOOR
BELGIE**

BRUSSEL 14 OKTOBER 2009

“Een macro-economisch overzicht”

België - “Een macro-economisch overzicht”

Doel van de presentatie en de discussie;

- ▶ Hebben we de juiste feiten?
- ▶ Leggen we de juiste accenten?
- ▶ Kennen we de juiste knelpunten?
- ▶ Welke elementen en visies kunt u toevoegen?

De ruime macro-economische context

- Interregionale verschillen met betrekking tot het cultuur- en onderwijsbeleid, alsook inzake zakelijke structuur, productiviteit en werkgelegenheid;
- "Open" economie met sterke handelspositie, toenemende buitenlandse investeringen, rendabele kmo's maar matige toename van de arbeidsproductiviteit, controle van de loonkosten en flexibiliteit van de tijdelijke arbeid;
- Sterke afhankelijkheid van de economieën van Europese handelspartners;
- Ondersteuning van de handel, directe investeringen en innovatie;
- Oudere bevolking en lage tewerkstelling van migranten → lage kwalificatiestructuur van tewerkgestelde migranten;
- Toename van het belang van de dienstensector; toch blijft België de thuisbasis van enkele van 's werelds grootste "industriële" ondernemingen (bijv. in de autosector);
- Sterk scorend onderwijs en doorstroom naar hoger onderwijs – hoog uitgavenpercentage BBP;
- Relatief starre arbeidsmarkt met stabiele positie inzake "jobvernietiging" en "jobcreatie";
- Aanwezigheid van tewerkstellings- en hertewerkstellingsmaatregelen bij herstructureringen.

Macro-economische voorspelling op middellange termijn

- Continue (maar matige) groei BBP van 2007 tot 2008 (1,1% in 2008) – vooral gestimuleerd door binnenlandse vraag;
- Vertraging in BBP van 2008 tot 2009 (gesch. -2,4% gemiddeld);
- Voor 2010 wordt maar een matig herstel van de groei verwacht van hoogstens 0,8%;
- Kloof met de best presterende landen;
- Inflatie neemt toe (2007 – 2011 geschat op 1,8% tot 2,3%);
- Goed globaal concurrentievermogen (2007-2008 WEF 19de positie);
- Gezonde Lissabon-index – België doet het iets beter dan de EU-15 en EU-27.

België - "Een macro-economisch overzicht"

Kernvragen

- In welke mate loopt de groei van het tewerkstellingsniveau in de Belgische industrie op lange termijn risico's?
- Hoe pakken de sociale partners de problemen aan i.v.m. economische groei, tewerkstelling van specifieke maatschappelijke groepen en de veroudering van de bevolking?
- Wat voor een actief arbeidsmarktbeleid kan het best de sociale gevolgen van herstructureringen op de lange termijn verzachten ?
- In hoeverre volstaan arbeidstijdflexibiliteit en atypische werkgelegenheid om een sociaal duurzame economische groei te kunnen bewerkstelligen?
- Heeft de structurele verandering in de openbare sector een betere dienstverlening opgeleverd ... .. wat zijn de gevolgen van een wijdverspreide verandering voor de arbeidsmarkten en de werkende bevolking?

België - "Een macro-economisch overzicht"

Kernvragen

- In welke mate loopt de groei van het tewerkstellingsniveau in de Belgische industrie op lange termijn risico's?;
- Hoe pakken de sociale partners de problemen aan i.v.m. economische groei, tewerkstelling van specifieke maatschappelijke groepen en de veroudering van de bevolking?
- Wat voor een actief arbeidsmarktbeleid kan het best de sociale gevolgen van herstructureringen op de lange termijn verzachten?
- In hoeverre volstaan arbeidstijdflexibiliteit en atypische werkgelegenheid om een sociaal duurzame economische groei te kunnen bewerkstelligen?
- Heeft de structurele verandering in de openbare sector een betere dienstverlening opgeleverd ... .. wat zijn de gevolgen van een wijdverspreide verandering voor de arbeidsmarkten en de werkende bevolking?

In welke mate loopt de groei van het tewerkstellingsniveau in de Belgische industrie op lange termijn risico's?

- Belgisch BBP – 77,8% diensten (14,9% niet-marktgerichte diensten); 24,4% industrie; 1,3% landbouw;
- Vandaag is bijna 60% van de actieve bevolking tewerkgesteld in de dienstensector;

In welke mate loopt de groei van het tewerkstellingsniveau in de Belgische industrie op lange termijn risico's?;

- Belgisch BBP – 77,8% diensten (14,9% niet-marktgerichte diensten); 24,4% industrie; 1,3% landbouw;
- In werkgelegenheidstermen;
  - Productie ↓
  - Diensten (gezondheid en welzijn) ↑
  - Voltijds ↓
  - Deeltijds ↑
  - Jobcreatie in de dienstensector ↑
  - Jobcreatie in de productie ↓

In welke mate loopt de groei van het tewerkstellingsniveau in de Belgische industrie op lange termijn risico's?;

- Belgisch BBP – 77,8% diensten (14,9% niet-marktgerichte diensten); 24,4% industrie; 1,3% landbouw
- In werkgelegenheidstermen;
  - Productie ↓
  - Diensten (gezondheid en welzijn) ↑
  - Voltijds ↓
  - Deeltijds ↑
  - Jobcreatie in de dienstensector ↓
  - Jobcreatie in de productie ↑
- Constante toename van bedrijven die "herstructureren" → collectieve ontslagen

In welke mate loopt de groei van het tewerkstellingsniveau in de Belgische industrie op lange termijn risico's?;

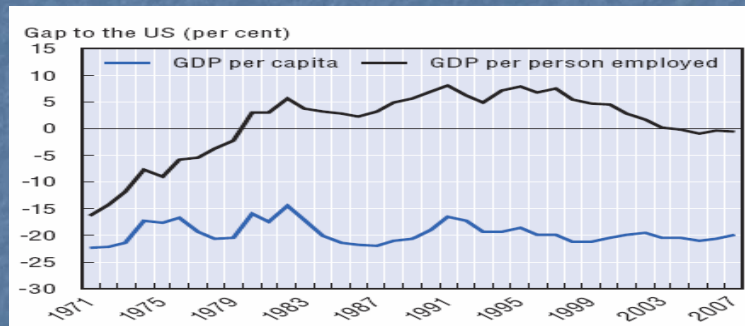
- Belgisch BBP – 77,8% diensten (14,9% niet-marktgerichte diensten); 24,4% industrie; 1,3% landbouw;
- In werkgelegenheidstermen;
  - Productie ↓
  - Diensten (gezondheid en welzijn) ↑
  - Voltijds ↓
  - Deeltijds ↑
  - Jobcreatie in de dienstensector ↓
  - Jobcreatie in de productie ↑
- Constante toename van bedrijven die "herstructureren" □collectieve ontslagen
- Constante toename van herstructureringsactiviteiten in bedrijven die deel uitmaken van multinationals.

België - "Een macro-economisch overzicht"

Kernvragen

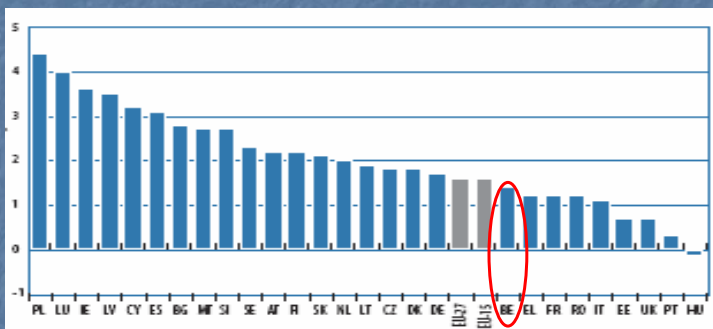
- In welke mate loopt de groei van het tewerkstellingsniveau in de Belgische industrie op lange termijn risico's?;
- Hoe pakken de sociale partners de problemen aan i.v.m. economische groei, tewerkstelling van specifieke maatschappelijke groepen en de veroudering van de bevolking?
- Wat voor een actief arbeidsmarktbeleid kan het best de sociale gevolgen van herstructureringen op de lange termijn verzachten?
- In hoeverre volstaan arbeidstijdflexibiliteit en atypische werkgelegenheid om een sociaal duurzame economische groei te kunnen bewerkstelligen?
- Heeft de structurele verandering in de openbare sector een betere dienstverlening opgeleverd ... .. wat zijn de gevolgen van een wijdverspreide verandering voor de arbeidsmarkten en de werkende bevolking?

Hoe pakken de sociale partners de problemen aan i.v.m. economische groei, tewerkstelling van specifieke maatschappelijke groepen en de veroudering van de bevolking?

BBP per capita vertoont een kloof met de best presterende landen

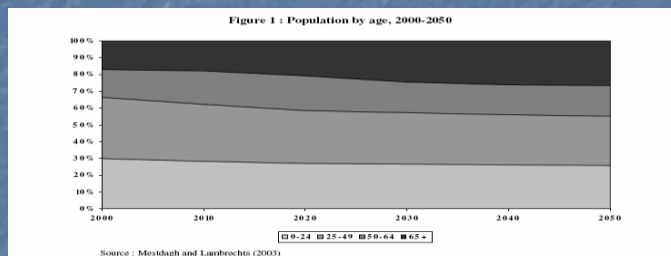
Hoe pakken de sociale partners de problemen aan i.v.m. economische groei, tewerkstelling van specifieke maatschappelijke groepen en de veroudering van de bevolking?

Werkgelegenheidscijfer is bijzonder laag (lager dan de Lissabon- en Stockholm-doelstellingen voor 2010 – respectievelijk 4,7 en 15,6) voor:

- Oudere werknemers (28% van de bevolking tussen 55-64)
- Jongere werknemers (27% van de bevolking tussen 15-24)
- Etnische minderheden

Hoe pakken de sociale partners de problemen aan i.v.m. economische groei, tewerkstelling van specifieke maatschappelijke groepen en de veroudering van de bevolking?

Demografische uitdaging:

- Oudere bevolking neemt toe van 16% tot 25 %
- Daling van het aandeel jongeren in de bevolking
- 9,1% BBP uitgegeven aan pensioenen en 7,1% aan gezondheidszorg in 2005

België - "Een macro-economisch overzicht"

Kernvragen

- In welke mate loopt de groei van het tewerkstellingsniveau in de Belgische industrie op lange termijn risico's?
- Hoe pakken de sociale partners de problemen aan i.v.m. economische groei, tewerkstelling van specifieke maatschappelijke groepen en de veroudering van de bevolking?
- Wat voor een actief arbeidsmarktbeleid kan het best de sociale gevolgen van herstructureringen op de lange termijn verzachten?
- In hoeverre volstaan arbeidstijdflexibiliteit en atypische werkgelegenheid om een sociaal duurzame economische groei te kunnen bewerkstelligen?
- Heeft de structurele verandering in de openbare sector een betere dienstverlening opgeleverd ... .. wat zijn de gevolgen van een wijdverspreide verandering voor de arbeidsmarkten en de werkende bevolking?

Wat voor een actief arbeidsmarktbeleid kan het best de sociale gevolgen van herstructureringen op de lange termijn verzachten ?

- Omschakelen van "industrie naar diensten";
- Meer vrouwen aan het werk;
- Toename van het deeltijds werk;
- Laag tewerkstellingscijfer van ouderen in vergelijking met de Lissabon- en Stockholm-doelstellingen;
- Hoog aantal afvloeiingen in de leeftijdsgroep 35 – 44 ... doorgaans jong in Europa.

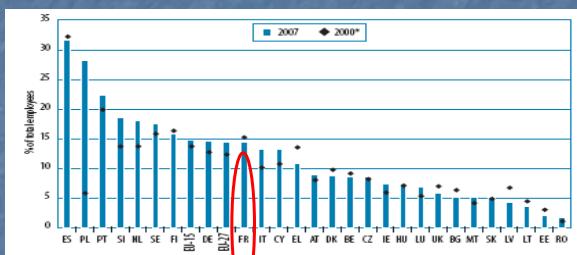

België - "Een macro-economisch overzicht"

Kernvragen;

- In welke mate loopt de groei van het tewerkstellingsniveau in de Belgische industrie op lange termijn risico's?
- Hoe pakken de sociale partners de problemen aan i.v.m. economische groei, tewerkstelling van specifieke maatschappelijke groepen en de veroudering van de bevolking?
- Wat voor een actief arbeidsmarktbeleid kan het best de sociale gevolgen van herstructureringen op de lange termijn verzachten?
- In hoeverre volstaan arbeidstijdflexibiliteit en atypische werkgelegenheid om een sociaal duurzame economische groei te kunnen bewerkstelligen?
- Heeft de structurele verandering in de openbare sector een betere dienstverlening opgeleverd ... .. wat zijn de gevolgen van een wijdverspreide verandering voor de arbeidsmarkten en de werkende bevolking?

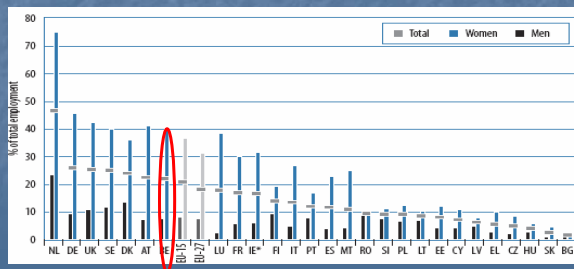
In hoeverre volstaan arbeidstijdflexibiliteit en atypische werkgelegenheid om een sociaal duurzame economische groei te kunnen bewerkstelligen?

Meer deeltijds werk

- In 2007 was 22% van de werkenden niet voltijds actief;
- Meestal vrouwen maar met toenemend aantal mannen;

Deeltijds werk gaat gepaard met andere atypische werkvormen (zoals tijdelijk werk, overwerken, variabele werkuren, thuiswerken, werk buiten de standaarden)

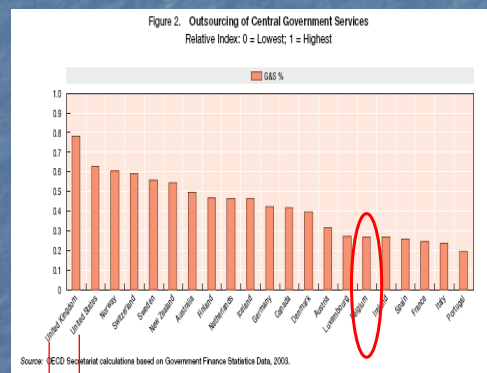
België - "Een macro-economisch overzicht"

Kernvragen;

- In welke mate loopt de groei van het tewerkstellingsniveau in de Belgische industrie op lange termijn risico's?;
- Hoe pakken de sociale partners de problemen aan i.v.m. economische groei, tewerkstelling van specifieke maatschappelijke groepen en de veroudering van de bevolking?
- Wat voor een actief arbeidsmarktbeleid kan het best de sociale gevolgen van herstructureringen op de lange termijn verzachten?
- In hoeverre volstaan arbeidstijdflexibiliteit en atypische werkgelegenheid om een sociaal duurzame economische groei te kunnen bewerkstelligen?
- Heeft de structurele verandering in de openbare sector een betere dienstverlening opgeleverd ... wat zijn de gevolgen van een wijdverspreide verandering voor de arbeidsmarkten en de werkende bevolking?

Heeft de structurele verandering in de openbare sector een betere dienstverlening opgeleverd ... wat zijn de gevolgen van een wijdverbreide verandering voor de arbeidsmarkten en de werkende bevolking?

- De Belgische regering heeft een structurele verandering doorgevoerd in de openbare sector volgens de liberaliserings- en privatiseringsideologie ...;
- Kwantitatieve (jobverlies gericht op concurrentiekracht) en kwalitatieve (interne herstructurering, jobverandering en outsourcing) veranderingen gaan voort.

EU reg. leiders in outsourcing

België - "Een macro-economisch overzicht"

Kernvragen

- In welke mate loopt de groei van het tewerkstellingsniveau in de Belgische industrie op lange termijn risico's?
- Hoe pakken de sociale partners de problemen aan i.v.m. economische groei, tewerkstelling van specifieke maatschappelijke groepen en de veroudering van de bevolking?
- Wat voor een actief arbeidsmarktbeleid kan het best de sociale gevolgen van herstructureringen op de lange termijn verzachten?
- In hoeverre volstaan arbeidstijdflexibiliteit en atypische werkgelegenheid om een sociaal duurzame economische groei te kunnen bewerkstelligen?
- Heeft de structurele verandering in de openbare sector een betere dienstverlening opgeleverd ... wat zijn de gevolgen van een wijdverspreide verandering voor de arbeidsmarkten en de werkende bevolking?